

Oliver Orumets
Eesti Kindlustusseltside Liit
Oliver.Orumets@eksl.ee

Teie 07.01.2026
Meie 05.02.2026 nr 8-4/116-2

Uue finantsteenuste kaugturstuse direktiivi ülevõtmine

Olete palunud selgitusi seoses eelnõuga uue finantsteenuste kaugturstuse direktiivi ülevõtmiseks.

Esmalt olete juhtinud tähelepanu VÕS § 53 lg 5 täiendusest (*Sidevahendi abil sõlmitud finantsteenuse lepingu puhul ei kohaldata käesolevas jaos lepingueelse teabe andmise, tarbija taganemisõiguse ja selle teostamise tagajärgede ning ettevõtja piisavate selgituste andmise kohustuse kohta sätestatud, kui Euroopa Liidu õiguse või seda üle võtvate normidega on teatud liiki finantsteenuste osutamise kohta sätestatud teisiti*) tulenevatele mõjudele seoses kindlustuslepingute regulatsiooniga.

Tõepoolest on üldpõhimõtte selline, et juhul, kui teatud finantsteenuste lepingute suhtes kehtivad lepingueelse teavitamise, taganemisõiguse jne suhtes EL regulatsioonidest tulenevad erisätted (siseriiklikult sätestatud VÕS eriosas), siis sidevahendi abil sõlmitud lepingute/finantsteenuste üldsätteid nende suhtes ei kohaldu.

Minnes nüüd eelnõus VÕS § 433 lõike 1 muudatuste juurde, mille kohaselt kohaldatakse sidevahendi abil sõlmitud kindlustuslepingutele §-s 56 sätestatud, tuleks tähele panna järgmisi nüansse:

- seoses kahjukindlustusega: muu kui elukindlustuse puhul ei põhine tarbija taganemisõiguse regulatsioon Euroopa Liidu kindlustusspetsiifilisel regulatsioonil, ei nõua uue ülevõetava direktiivi art. 16b lg 6 kindlustuslepingu reeglite prioriteeti. Kui on tegu sidevahendi abil sõlmitud lepinguga ning Euroopa Liidu sektoraalne regulatsioon ei näe taganemisõigust ette, kohalduvad sellistele lepingutele just ülevõetava direktiivi taganemisõiguse regulatsioon (tervikuna). Seega peabki VÕS §-s 56 sätestatud taganemisõiguse regulatsioon kohalduma. Järelikult peaks ka kahjukindlustuse puhul kogu uue direktiivi taganemisreeglitele vastav regulatsioon kohalduma;
- seoses elukindlustusega: siin sätestab taganemisõiguse Solventsus II direktiivi art. 186:
1. Liikmesriigid näevad ette, et kindlustusvõtjad, kes sõlmivad individuaalse elukindlustuslepingu, võivad lepingust taganeda 14–30 päeva jooksul alates ajast, kui neile lepingu sõlmimisest teatati.
Kindlustusvõtja teade kindlustuslepingust taganemise kohta vabastab ta kõigist edasistest kindlustuslepingust tulenevatest kohustustest.
Muud kindlustuslepingust taganemise õiguslikud tagajärjed ja tingimused määratakse kindlaks kindlustuslepingu suhtes kohaldatava õiguse alusel, eelkõige kindlustusvõtjale kindlustuslepingu sõlmimisest teatamise korra osas. Ehk siis siin jätab direktiiv liikmesriikidele õiguse määrata riigisisises õiguses kindlaks muud kindlustuslepingust taganemise õiguslikud tagajärjed ja tingimused, eelkõige kindlustusvõtjale kindlustuslepingu sõlmimisest teatamise korra osas.
Seega ei esine meie hinnangul takistust kohaldada sidevahendi abil sõlmitud elukindlustuslepingutele teavitamisnõuete osas uue direktiivi sätteid.

Teise probleemina tõstate esile, et taganemise tähtaja osas suurendab ebaselgust asjaolu, et VÕS § 433 sisaldab jätkuvalt kindlustuslepingute taganemistähtaja erinormi, mille kohaselt lõpeb taganemisõigus ühe kuu möödumisel esimese kindlustusmakse tasumisest. Leiate, et ei ole selge, kas selle sätte näol oleks edaspidi tegemist absoluutse erinormiga või kehtib see üksnes muude kui sidevahendi abil sõlmitud kindlustuslepingute suhtes.

Oleme seisukohal, et see lõike 2 regulatsioon ei puuduta tõesti sidevahendi abil sõlmitud lepinguid. Oleme valmis kaaluma sellise täpsustustepaneku tegemist kas eelnõusse ja/või seletuskirja Riigikogu menetluse käigus.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Karin Maisvee 59080535
karin.maisvee@justdigi.ee